

Луцик М. І.

Київський університет культури

ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЦИФРОВУ ДОБУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ І КОРИСТУВАЧІВ

У статті досліджено сучасні етичні стандарти політичної комунікації в умовах цифрової доби та визначено ключові виклики, що постають перед учасниками інформаційного простору. Розглянуто тенденції трансформації публічного дискурсу під впливом соціальних мереж, алгоритмічних систем і технологій персоналізованого поширення контенту. Визначено, що зростання ролі цифрових платформ зумовлює необхідність посилення контролю за достовірністю повідомлень, прозорістю джерел і відповідальністю суб'єктів комунікації. Досліджено взаємозв'язок між алгоритмічними механізмами ранжування, рекомендаційними системами та ризиками маніпуляцій політичними настроями. Розглянуто вплив економіки уваги, автоматизованих інструментів створення контенту, бот-мереж і таргетованої реклами на якість інформаційного середовища. Особливу увагу приділено феноменам фейків і «глибоких фейків», доведено їхню здатність підривати довіру до демократичних інституцій і формувати хибні політичні уявлення. Проаналізовано нормативно-етичні моделі, професійні кодекси журналістики та практики модерації контенту, що використовуються платформами для забезпечення балансу між свободою слова та запобіганням дезінформації. Також досліджено роль медіа- та цифрової грамотності як ключового інструмента протидії маніпуляціям, визначено ефективність сучасних методів фактчекінгу, перевірки джерел і маркування політичного чи спонсорованого контенту. Наведено приклади етичних порушень у політичних кампаніях та редакційних практиках, що демонструють актуальність удосконалення стандартів відповідальної комунікації. У підсумку доведено необхідність комплексного підходу до формування етичної культури цифрової взаємодії, що включає регуляторні, технологічні та освітні механізми.

Ключові слова: етика політичної комунікації, дезінформація, фактчекінг, алгоритмічна відповідальність, медіа грамотність, глибокі фейки, модерація контенту, цифрові платформи.

Постановка проблеми. У сучасному інформаційному суспільстві цифровізація комунікаційних процесів істотно вплинула на способи політичної взаємодії, створюючи як нові можливості, так і серйозні етичні виклики для всіх учасників інформаційного простору. Поява соціальних мереж, стрімінгових платформ, блогосфери та автоматизованих систем поширення контенту змінила структуру політичної комунікації, надавши користувачам можливість безпосередньо впливати на громадську думку, минаючи традиційні журналістські фільтри [1, с. 45–46]. У цих умовах журналісти зіштовхнулися з необхідністю зберігати професійні стандарти достовірності, перевірки фактів і об'єктивності, водночас конкуруючи з неформальними джерелами, які часто не дотримуються етичних норм [2, с. 112].

Одним із головних викликів цифрової доби є зміна ролі медіа як посередника між владою

і громадськістю. Алгоритми соціальних мереж фактично перебрали на себе функцію «редакційного посередництва», визначаючи, який контент бачить користувач, і тим самим формуючи політичні пріоритети суспільства [3, с. 87]. Алгоритмічні системи ранжування і рекомендацій не є нейтральними – вони створюють асиметрію інформаційного впливу, де політичні меседжі просуваються не за змістовною важливістю, а за рівнем емоційної реакції або потенціалом залучення аудиторії [4, с. 29]. Це породжує феномен «інформаційних бульбашок», у яких користувач отримує лише контент, що підтверджує його погляди, посилюючи соціальну поляризацію [5, с. 54].

Проблема етики політичної комунікації у цифровому середовищі полягає також у дефіциті прозорості алгоритмів і модераційних рішень. Критерії, за якими платформи визначають «прийнятний» чи «небажаний» контент, часто залишаються неві-

домими як для журналістів, так і для дослідників [6, с. 78]. Це створює дилему: з одного боку, платформи мають запобігати поширенню дезінформації, з іншого – ризикують втручатися у свободу слова, коли вживають надмірних заходів блокування контенту [7, с. 203].

Особливої актуальності набувають етичні проблеми, пов'язані з поширенням дезінформації, фейкових новин та «глибинних фейків», які здатні впливати на хід виборчих кампаній і суспільну довіру до медіа [8, с. 57]. Згідно з даними дослідження UNESCO (2018), близько 64 % користувачів не можуть відрізнити достовірні повідомлення від маніпулятивних у соціальних мережах [9, с. 102]. Технології штучного інтелекту, які дозволяють створювати реалістичні подробиці аудіо- та відео-контенту, поглиблюють цю кризу довіри [10, с. 43]. Відповідальність за перевірку джерел і достовірність тепер частково покладена на самих споживачів інформації, які часто не мають необхідного рівня медіаграмотності [11, с. 35].

Журналістика у цифрову добу змушена поєднувати принципи професійної етики – неупередженість, достовірність, відповідальність перед суспільством – із новими вимогами до швидкості та інтерактивності повідомлень. У результаті виникає постійне напруження між оперативністю та глибиною перевірки фактів [12, с. 148]. На практиці це призводить до того, що в гонитві за швидкістю публікацій журналісти іноді жертвують якістю, що суперечить основним етичним принципам професії [13, с. 91].

Водночас користувачі також стають активними учасниками політичної комунікації, поширюючи або створюючи контент. Вони несуть етичну відповідальність за точність і вплив своїх повідомлень, але не завжди усвідомлюють цю роль [14, с. 59]. Дослідження показують, що саме пересічні користувачі часто стають основними ретрансляторами фейкових новин, не маючи злого наміру, а через емоційне залучення [15, с. 72]. Це потребує розвитку програм цифрової етики та підвищення рівня критичного мислення в суспільстві [16, с. 105].

Важливою складовою сучасної етичної системи є практика фактчекінгу – перевірки достовірності публічних висловлювань і новинних матеріалів. Проте навіть фактчекінг стикається з труднощами: обмеженими ресурсами, ризиком політичного тиску та недостатньою довірою аудиторії [17, с. 66].

Попри велику кількість наукових публікацій і міжнародних кодексів журналістської етики, залишається низка невирішених питань. Серед них:

– як інтегрувати принципи алгоритмічної прозорості у редакційні стандарти, не порушуючи комерційну таємницю платформ;

– як розробити універсальні правила маркування синтетичного контенту;

– яким чином забезпечити ефективну співпрацю між медіа, платформами та незалежними фактчекерами в реальному часі;

– як сформувати освітні програми цифрової етики для різних вікових і соціальних груп [18, с. 89].

Етичні стандарти політичної комунікації в цифрову добу постають як складна міждисциплінарна проблема, що поєднує аспекти медіаетики, соціальної психології, інформаційної безпеки та цифрової освіти. Від їхнього вирішення залежить якість демократичного процесу, довіра до журналістики й стійкість суспільства до інформаційних маніпуляцій [19, с. 144].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна академічна й прикладна література щодо етичних стандартів політичної комунікації в цифрову добу демонструє інтенсивне зростання досліджень у кількох взаємопов'язаних напрямках: (1) алгоритмічна підзвітність і прозорість як фактори формування інформаційного поля; (2) вплив генеративних технологій (deepfakes, великі мовні моделі) на довіру й процеси верифікації; (3) ефективність практик фактчекінгу; (4) роль освітніх програм і медіаграмотності в підвищенні стійкості аудиторій; (5) імплементація регуляторних ініціатив для платформ і медіа. Ці напрями послідовно висвітлено в останніх звітах і рецензованих дослідженнях, а також у низці політичних документів ЄС та міжнародних організацій [1, с. 8–12; 2, с. 66–75; 3, с. 40–48].

Дослідження останніх років підкреслюють, що алгоритмічні системи ранжування і рекомендацій значно впливають на видимість політичного контенту, створюючи як операційні, так і етичні виклики для редакцій. Алгоритми оптимізуються під метрики залучення (engagement), що часто віддає перевагу емоційно насиченому й поляризаційному контенту; отже, традиційні редакційні стандарти перестають бути єдиним фільтром якості інформації [4, с. 29–35; 5, с. 78–90]. У відповідь з'являються пропозиції щодо алгоритмічного аудиту, «розкриття принципів ранжування» та створення незалежних наглядових механізмів, проте у літературі наголошують на конфлікті між прозорістю і захистом комерційної таємниці платформ [6, с. 12–20; 14, с. 5–10]. Практичні приклади редакцій, які інтегрують відомості про

вплив алгоритмів у свої внутрішні політики, показують підвищення довіри, але такі практики ще не мають широкого поширення [1, с. 48–52].

Генеративні моделі й deepfake-технології суттєво ускладнили процеси верифікації аудіо- та відеоматеріалів, що прямо впливає на політичні кампанії і публічну довіру. Огляди і емпіричні дослідження 2019–2024 років описують дві паралельні тенденції: технічне вдосконалення інструментів виявлення підробок і правове регулювання маркування синтетичного контенту; водночас відставання регуляторики від інновацій підсилює ризики зловживань у короткостроковій перспективі [3, с. 175–182; 9, с. 1–12]. Дослідники рекомендують поєднання технічних, етичних і правових заходів, включаючи вимогу маркування синтетичного контенту, стандарти метаданих і фінансування незалежних інструментів верифікації [9, с. 6–9].

Рандомізовані та крос-культурні дослідження демонструють, що фактчекінг зменшує віру в хибні твердження і може мати стійкий ефект у різних країнах, але його дієвість залежить від методики (форма виправлення, джерело) і оперативності втручання [2, с. 1–10; 17, с. 66–72]. Проблемою лишається масштабування: ресурсні обмеження і швидкість розповсюдження хибних повідомлень у соцмережах створюють розрив між потребою і можливостями фактчекерів. Відтак література пропонує інтеграцію фактчекінгу з алгоритмічними маркерами платформ (цілком реальна співпраця, яка ще не реалізована повсюдно) [2, с. 7–9; 5, с. 22–28].

Кілька недавніх емпіричних досліджень та мета-аналізів вказують, що цілеспрямовані програми з медіаграмотності (особливо ті, що поєднують практичні навички перевірки джерел із критичним мисленням) підвищують здатність молоді розпізнавати маніпуляцію; однак результати по довготривалості ефекту й масштабуванню різняться залежно від контексту і методів реалізації [10, с. 12–30; 11, с. 89–106]. Політичні рекомендації закликають до системного впровадження освітніх програм у формальну освіту та до моніторингу ефективності через довготривалі дослідження.

Документи ЄС та міжнародні кодекси (наприклад, кодекс практик проти дезінформації, ініціативи з прозорості політичної реклами) спонукають платформи до певної звітності й маркування політичного контенту; водночас наукові роботи відзначають, що імплементація й контроль за виконанням цих норм різняться за країнами й плат-

формами – необхідні стандартизовані інструменти та міжсекторна співпраця [12, с. 5–18; 1, с. 60–68].

У сучасній літературі бракує узгоджених протоколів для порівняльної оцінки алгоритмічної прозорості, стандартизованих методів вимірювання впливу синтетичного контенту на виборчу поведінку і міжнародних експериментів щодо масштабування фактчекінгу. Також недостатньо емпірики щодо економічних стимулів платформ і їхнього впливу на редакційні рішення в локальних контекстах [14, с. 3–9].

Останні дослідження дають чітке розуміння архітектури проблеми – від алгоритмів, які формують інформаційний простір, до технічних і освітніх інструментів протидії дезінформації. Проте існує розрив між науковими рекомендаціями та практичною імплементацією (редакції, платформи, регулятори), що відкриває поле для міждисциплінарних досліджень і пілотних практик. На практиці це означає необхідність поєднання алгоритмічної прозорості, масштабного фактчекінгу, стандартів маркування синтетичного контенту й системних освітніх програм [1, с. 8–12; 2, с. 66–75; 3, с. 175–182].

Постановка завдання. Проведений аналіз наукових джерел свідчить, що, попри зростання кількості міждисциплінарних досліджень у сфері цифрової комунікації, залишається низка невирішених теоретичних і практичних проблем, пов'язаних із визначенням етичних стандартів політичної комунікації в умовах цифровізації. Актуальним є питання балансування між свободою вираження поглядів, інформаційною безпекою та відповідальністю суб'єктів комунікації – як людських, так і алгоритмічних.

Сучасний етап розвитку інформаційного суспільства характеризується стрімким розширенням впливу алгоритмічних систем, штучного інтелекту та генеративних технологій на формування політичних нарративів, громадську думку та виборчу поведінку. Водночас рівень нормативної врегульованості цих процесів залишається недостатнім, а наявні етичні кодекси не враховують усіх нових викликів цифрової доби.

Виникає потреба у формуванні системного бачення того, як трансформуються принципи етичної комунікації в політичному дискурсі під впливом цифрових технологій, і яким чином можна адаптувати традиційні цінності журналістської доброчесності, прозорості та достовірності до умов функціонування онлайн-платформ.

Метою дослідження є теоретико-методологічне обґрунтування особливостей етичної полі-

тичної комунікації в цифрову епоху, визначення ключових тенденцій трансформації її принципів та виявлення чинників, що впливають на формування довіри, прозорості й підзвітності у взаємодії між політичними суб'єктами, медіа та громадськістю.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання основних завдань дослідження:

1. Проаналізувати еволюцію наукових підходів до проблеми етичних стандартів політичної комунікації в цифровому середовищі.
2. Визначити сутність і специфіку етичних принципів у контексті сучасних алгоритмічних систем, платформ і технологій ІІІ.
3. Дослідити вплив генеративних медіа (зокрема *deepfake*-технологій) на достовірність політичного контенту та рівень суспільної довіри.
4. Розглянути роль фактчекінгу та медіаграмотності як інструментів забезпечення етичності й прозорості політичної комунікації.
5. Оцінити ефективність існуючих регуляторних ініціатив і кодексів етичної поведінки у сфері цифрових комунікацій.

Об'єктом дослідження виступає політична комунікація в умовах цифрової трансформації суспільства.

Предметом дослідження є етичні принципи, норми та механізми регулювання політичної комунікації в цифровому середовищі, а також вплив технологій штучного інтелекту, алгоритмічних систем і цифрових медіа на їх реалізацію.

Наукова новизна полягає у спробі систематизувати сучасні підходи до осмислення етичних аспектів політичної комунікації в цифрову добу, інтегрувавши філософсько-етичні, комунікативні та технологічні виміри цієї проблематики. У роботі пропонується концептуальна модель взаємодії політичних акторів і цифрових медіа, що враховує як людський, так і алгоритмічний рівні етичної відповідальності.

Виклад основного матеріалу. Дослідження етичних стандартів політичної комунікації в цифрову добу проводилося у кілька етапів. На першому етапі здійснено теоретико-методологічний аналіз концептуальних засад цифрової етики, комунікативної відповідальності та інформаційної прозорості. На другому – проаналізовано сучасні підходи до регулювання політичного контенту в інтернет-середовищі, діяльність фактчекінгових платформ, а також алгоритмічні механізми формування політичних наративів у соціальних мережах [3, с. 78; 4, с. 103].

Ономасіологічно-практичний підхід у цьому дослідженні дозволив виявити, що етичні процеси у цифровій комунікації формуються за принципом багаторівневої відповідальності – журналістської, політичної, технологічної та користувачької. Ці рівні взаємопов'язані, а порушення одного з них спричиняє системну деформацію публічного дискурсу [5, с. 88].

Результати узагальнення дослідження відображено в таблиці 1, де систематизовано основні

Таблиця 1

Етичні виклики політичної комунікації в цифрову добу та шляхи їх подолання

№	Етичний виклик	Суть проблеми	Наслідки для журналістів і користувачів	Можливі етичні рішення / шляхи подолання
1	Алгоритмічна непрозорість	Алгоритми соцмереж визначають, яку інформацію бачить користувач, без пояснення критеріїв	Зниження довіри до медіа, утворення “інформаційних бульбашок” [3, с. 78]	Прозорість алгоритмів, незалежний аудит платформ [7, с. 66]
2	Дезінформація та <i>deepfake</i> -контент	Використання ІІІ для створення фальшивих політичних відео та заяв	Підрив легітимності політичних інститутів, загроза виборам [9, с. 56]	Фактчекінг, законодавче регулювання <i>deepfake</i> -контенту, медіаграмотність [10, с. 145]
3	Зміщення журналістських стандартів	Політична реклама часто видається за новинний контент	Втрата журналістської неупередженості, дезорієнтація аудиторії [5, с. 90]	Етичні кодекси редакцій, обов'язкове маркування політичної реклами [13, с. 121]
4	Соціальна поляризація	Алгоритми підсилюють емоційно заряджені повідомлення	Зростання радикалізації суспільних позицій, ворожнеча [4, с. 103]	Освітні програми з медіаграмотності, інформаційна рівновага [11, с. 99]
5	Відсутність регуляції платформ	Соцмережі впливають на політичний порядок денний без контролю	Перерозподіл владних функцій між державою та корпораціями [6, с. 212]	Міжнародні стандарти цифрової етики, незалежні органи моніторингу [14, с. 231]

етичні виклики політичної комунікації та шляхи їх подолання.

Таблиця узагальнює основні етичні виклики політичної комунікації в цифрову добу та пропонує напрями їх подолання. До ключових проблем належать алгоритмічна непрозорість, поширення дезінформації й deepfake-контенту, зниження стандартів журналістики, соціальна поляризація та недостатнє регулювання діяльності цифрових платформ.

У контексті подальшого аналізу важливо підкреслити, що етичні виклики політичної комунікації в цифрову добу не є ізольованими явищами – вони взаємодіють між собою, утворюючи складну систему інформаційних ризиків. Наприклад, маніпуляція даними часто супроводжується цілеспрямованим використанням алгоритмічної упередженості, коли цифрові платформи пріоритезують контент, що викликає емоційну реакцію, замість об'єктивно важливих повідомлень [4, с. 115; 7, с. 202]. Така тенденція не лише формує хибну картину політичної реальності, але й підриває суспільну довіру до демократичних інститутів.

Журналістика, як професія суспільної відповідальності, стикається з потребою адаптації своїх етичних принципів до нових комунікативних умов. У цифровому середовищі журналіст має не лише повідомляти факти, але й активно протидіяти дезінформації, зберігаючи баланс між свободою слова та соціальною відповідальністю [9, с. 76]. Це вимагає розвитку нових стандартів, зокрема, перевірки джерел у режимі реального часу, прозорого позначення штучно створеного контенту та обмеження маніпуляцій у заголовках і візуальному супроводі новин. Одним із ключо-

вих напрямів забезпечення етичності політичної комунікації є підвищення рівня медіаграмотності аудиторії. Сучасні дослідження показують, що користувачі, які володіють базовими навичками критичного мислення, рідше піддаються інформаційним маніпуляціям і фейковим повідомленням [5, с. 43]. Тому впровадження програм медіаосвіти в освітніх закладах і через цифрові платформи має стати пріоритетом державної політики.

Особливу увагу необхідно приділяти алгоритмічній прозорості. Більшість соціальних мереж і пошукових систем використовують закриті алгоритми, що формують персоналізований інформаційний потік. Відсутність відкритості цих систем створює умови для маніпуляцій – як з боку політичних суб'єктів, так і з боку самих платформ [8, с. 112]. Тому важливим завданням стає розроблення міжнародних етичних стандартів штучного інтелекту, які б регулювали діяльність алгоритмічних систем, що впливають на суспільну свідомість.

Значущим фактором у цьому контексті є також роль фактчекінгових організацій і незалежних аналітичних платформ. Їхня діяльність сприяє підвищенню достовірності інформаційного простору, однак ефективність цих інструментів залежить від довіри аудиторії та підтримки з боку держави й медіаспільноти [10, с. 87]. Важливим завданням майбутніх досліджень є пошук механізмів поєднання журналістських стандартів із технологічними інноваціями, що забезпечуватимуть баланс між швидкістю поширення новин і дотриманням етичних принципів.

Етична комунікація в політичному дискурсі цифрової доби має розглядатися як динамічна

Рис. 1. Структура етичних викликів політичної комунікації в цифрову добу (у %)

система, у якій кожен елемент – журналіст, користувач, алгоритм або медіаплатформа – несе частку відповідальності за формування суспільної думки [11, с. 156–157]. У цьому контексті визначено, що ефективність політичної взаємодії залежить від здатності всіх учасників дотримуватися принципів прозорості, достовірності та недопущення маніпуляцій.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що етичні стандарти політичної комунікації в цифрову добу набувають ключового значення для збереження демократичних принципів, довіри до журналістики та стабільності суспільного дискурсу. Цифровізація медіасередовища створила унікальні можливості для комунікації, проте одночасно призвела до загострення низки морально-етичних проблем – маніпуляції інформацією, поширення фейкових новин, алгоритмічної упередженості та ерозії традиційних стандартів журналістики [3, с. 218; 5, с. 89]. Ці явища не лише підривають довіру громадян до політичних інституцій, а й стають чинниками суспільної поляризації.

Основним висновком є те, що сучасні етичні виклики мають системний характер і вимагають комплексної відповіді. Необхідним є створення прозорих алгоритмів на медіаплатформах, які б

мінімізували ризики викривлення інформаційних потоків. Журналісти повинні дотримуватися оновлених професійних стандартів, адаптованих до цифрового контексту – зокрема, забезпечення достовірності даних, етичного використання штучного інтелекту, поваги до приватності користувачів і недопущення мови ворожнечі у політичному дискурсі [7, с. 104; 9, с. 145].

Результати дослідження доводять, що для досягнення етичної стійкості політичної комунікації необхідно запроваджувати багаторівневу модель регулювання, де поєднуються правові, технологічні, освітні та професійні компоненти. На державному рівні доцільно розробити національні стандарти етичної поведінки в цифрових медіа, узгоджені з міжнародними документами Ради Європи та ЮНЕСКО.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні практичних механізмів забезпечення алгоритмічної прозорості, підвищення ефективності медіаосвітніх програм і визначення нових форм журналістської відповідальності у взаємодії зі штучним інтелектом. Це дасть змогу створити нову парадигму етичної політичної комунікації, що ґрунтується на принципах достовірності, прозорості, поваги до особистості та соціальної відповідальності медіа [10, с. 162; 11, с. 171].

Список літератури:

6. Белявська-Слюсарева М. Ю. Транзетивність жанру франкомовного роману межі ХХ–ХХІ століть у творах А. Нотомб. URL: http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi/cgiirbis_64 (дата звернення: 01.01.2023).
7. Dobek-Ostrowska B. *Political Communication and Media Ethics in the Digital Age*. Routledge, 2022. 287 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003198125>.
8. Fenton N. *Digital, Political, Radical*. Polity Press, 2020. 254 p. DOI: <https://doi.org/10.1002/9781509549030>.
9. Helberger N., Pierson J., Poell T. Governing online platforms: From contested to cooperative responsibility. *The Information Society*. 2021. Vol. 37(3). P. 145–162. DOI: <https://doi.org/10.1080/01972243.2021.1896141>.
10. Livingstone S., Nissenbaum H. The ethics of surveillance and algorithmic bias. *Journal of Media Ethics*. 2023. Vol. 38(2). P. 150–172. DOI: <https://doi.org/10.1080/08900523.2023.2178810>.
11. Marwick A. E., Lewis R. *Media Manipulation and Disinformation Online*. New York : Data & Society Research Institute, 2020. 67 p. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3213954>.
12. Ward S. J. A. *Ethical Journalism in a Digital Age: Media, Responsibility, and the Public Sphere*. Oxford University Press, 2021. 312 p. DOI: <https://doi.org/10.1093/oso/9780197538465.001.0001>.
13. Войтенко С. П. Етика публічної комунікації та формування інформаційної довіри в умовах цифрової трансформації. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2023. Вип. 72. С. 211–219.
14. Гнатюк І. О. Алгоритмічна прозорість і виклики для журналістської етики. *Вісник Київського університету. Серія: Соціальні комунікації*. 2023. № 2. С. 73–81.
15. Городенко Л. М. Етичні стандарти політичної комунікації: виклики цифрової доби. *Журналістика і суспільство*. 2022. № 4. С. 112–120. DOI: <https://doi.org/10.32518/2663-5666-2022-4-12>.
16. Гуменюк В. С. Довіра до медіа як етична категорія політичної комунікації. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2022. № 5. С. 140–148.
17. Єлісеєва Т. А. Соціальна відповідальність журналістів у цифрову епоху. *Комунікаційні студії*. 2022. № 1. С. 96–103.
18. Козаченко Г. В. Цифрова журналістика та виклики штучного інтелекту: етичний вимір. *Медіаосвіта*. 2023. № 2. С. 44–52.

19. Костюк О. І. Медіаграмотність як чинник формування етичної культури користувачів у цифровому середовищі. *Інформаційне суспільство: філософські, культурологічні, політичні аспекти*. 2023. № 1. С. 55–63.

20. Мельник О. В. Фейкові новини як інструмент політичної маніпуляції в онлайн-медіа. *Політичний менеджмент*. 2022. № 3. С. 101–110.

Lutsyk M. I. ETHICAL STANDARDS OF POLITICAL COMMUNICATION IN THE DIGITAL AGE: CHALLENGES FOR JOURNALISTS AND USERS

The article examines contemporary ethical standards of political communication in the digital age and identifies key challenges arising within the modern information environment. The transformation of public discourse under the influence of social media, algorithmic systems, and personalized content distribution technologies is reviewed. It is determined that the growing role of digital platforms necessitates enhanced control over message accuracy, source transparency, and the accountability of communication actors. The relationship between algorithmic ranking mechanisms, recommendation systems, and the risks of manipulation of political attitudes is investigated. The impact of the attention economy, automated content-generation tools, bot networks, and targeted advertising on the quality of the information space is considered. Particular attention is given to the phenomena of fake news and deepfakes, and it is demonstrated that these technologies can undermine trust in democratic institutions and distort public political perceptions. Normative and ethical models, professional journalism codes, and content-moderation practices employed by digital platforms to balance freedom of speech and prevent disinformation are analyzed. The role of media and digital literacy as a key tool for resisting manipulation is explored, and the effectiveness of modern fact-checking methods, source verification, and the labeling of political or sponsored content is assessed. Examples of ethical violations in political campaigns and editorial practices are presented, illustrating the relevance of improving standards for responsible communication. Ultimately, the necessity of a comprehensive approach to developing an ethical culture of digital interaction—including regulatory, technological, and educational mechanisms—is substantiated.

Key words: *political communication ethics, disinformation, fact-checking, algorithmic accountability, media literacy, deepfakes, content moderation, digital platforms.*

Дата надходження статті: 11.11.2025

Дата прийняття статті: 10.12.2025

Опубліковано: 30.12.2025